

En särskild straffbestämmelse för deltagande i en terroristorganisation

Gunnar Strömmer, justitieminister
2 februari 2023

Bakgrund: Hotet från terrorism är allvarligt

- Sedan 2010 bedöms terroristhotet mot Sverige vara "förhöjt".
- Omvärldsförändringar har lett till ökad hotbild, exempelvis från IS-hemvändare.
- Myndigheten för psykologiskt försvar har nyligen varnat för att Sverige nu betraktas som ett "legitimt mål".

Bakgrund: behov av lagstiftning

- Sverige har en omfattande kriminalisering när det gäller terrorism, men det är inte straffbart i sig att delta i en terroristorganisation.
- Det finns behov av ett särskilt straffansvar för sådant deltagande som bidrar till att upprätthålla eller stärka en terroristorganisation.

Bakgrund: grundlagsändring

- Den 1 januari 2023 ändrades grundlagens bestämmelser om föreningsfrihet för att möjliggöra en kriminalisering av deltagande i en terroristorganisation.
- Regeringen lämnar nu förslag om att utvidga det straffbara området.

Deltagande i terroristorganisation förbjuds

- Ett nytt brott införs i terroristbrottslagen.
- Brottet omfattar den som deltar i verksamheten i en terroristorganisation på ett sätt som är ägnat att *främja, stärka eller understödja terroristorganisationen*.
- Undantag: ringa och försvarliga fall, t.ex. enstaka obetydliga handlingar och journalistik

Vad är en terroristorganisation?

- Ingen ändring av definitionen av "terroristorganisation" föreslås.
- *"Sammanslutning av personer som begår särskilt allvarlig brottslighet eller gör sig skyldiga till försök, förberedelse, stämpling eller medverkan till sådan brottslighet."*
- Ytterst upp till domstolen att tolka och avgöra vilka som omfattas.

Deltagande: konkreta exempel

- Konkreta exempel på vad som blir straffbart är t.ex. att ta hand om utrustning, sätta upp läger, ordna möteslokaler, anordna aktiviteter, laga mat eller ansvara för transporter.
- Det kommer dock inte bli straffbart att bara t.ex. gå på ett möte eller delta i en demonstration.

Straffskala

- Straffskalan ska vara **fängelse i högst fyra år**. Om brottet är grovt ska straffskalan vara **fängelse två till åtta år**.
- Har gärningsmannen lett organisationen ska straffskalan vara **fängelse i två år till livstid**.

Försök och finansiering

- Försök till det nya brottet ska kriminaliseras.
- Det ska vara straffbart att *finansiera deltagande* i en terroristorganisation, att offentligt uppmana och rekrytera till brottet samt att resa utomlands i avsikt att begå brottet.

Domsrätt och tvångsmedel

- Svensk domstol ska kunna döma oavsett var brottet har begåtts och av vem.
- Tvångsmedelsanvändning ska vara möjlig på samma sätt som vid övriga brott i terroristbrottslagen.

Tidplan

- Lagrådsremiss beslutas idag
den 2 februari 2023
- Proposition planeras läggas
den 7 mars 2023
- Lagändringarna planeras träda i kraft
den 1 juni 2023

En särskild straffbestämmelse för deltagande i en terroristorganisation

Gunnar Strömmer, justitieminister
2 februari 2023